

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér.

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
= Megállapodás szerint.
Nyilttér soronként 1 K.
Kéziratokat
nem küldünk vissza

A városok élelmezése.

A városi igazgatásnak egyik legfontosabb s talán legnehezebb ágazata: a közlelmezés zavartalanágának biztosítása s ezzel kapcsolatban az élelmiszer uzsora megakadályozása.

Legfontosabb azért, mert az élelmiszer mindenkire, szegényre, gazdagra nézve egyaránt nélkülözhetetlen, tehát a legáltalánosabb emberi szükséglet; és legnehezebb azért, mert rettenetesen nehéz megállapítani, hogy hol kezdődik a hatósági beavatkozás szükségége; hol indokolt a verseny szabadságának korlátozása; hol van a határa a jogosult polgári haszonnak s hol kezdődik az uzsora. Nehéz belelátni a közgazdasági élet szövevényeibe; éleslátást és tapintatot, sokszor azonban vaskezet és erélyt kíván a közlelmezés biztosítására irányuló öntudatos akció, hogy egyik oldalról megóvja a fogyasztók érdekeit, a másik oldalról pedig a kellő mértéken túl ne áldozza fel a forgalom szabadságát, existenciákat ne tegyen tönkre és szerzett jogokat csak ott érintsen, ahol azt a szükség indokolja.

Magyarország vidéki városai még nem régen nem sok ügyet vetettek a közlelmezésre. Nem volt szükség a hatóságok beavatkozására, mert bőven el voltunk látva élelmiszerekkel, nem növekedett annyira a külföldre irányuló kivitel, hogy piacainkról a belfogyasztás kielégítésére szánt cikkek is kiözönlöttek volna s a versenyt nem korlátozták az összebeszélések, titkos megegyezések; nem ragadott magához mindent a közvetítő kéz, amely erőszakkal és raffineriával is belenyul a termelő és fogyasztó közé, hogy cinikusan zsákmányolhasson mindakettő rovására, a szabadság nevében.

És odáig értünk, hogy a tejjel-mézszel folyó Kánaánban, amelyet Európa élőkamrájának neveztek, annyira megdrágult az élet, hogy alig van olyan társadalmi

osztály, amely bevételeinek fokozásában lépést tudott volna tartani az elsődrendű életszükségletek fedezésére nélkülözhetetlen cikkek árának emelkedésével.

Elvitathatatlan jelenség, hogy az élelmiszerek ára az egész világon emelkedő irányzatot mutat. A drágulásnak a munkabérek emelkedésével, az igények fokozódásával, amely nyomon kíséri a civilizáció hódításait, természetesen be kellett következnie. Ezt a természetszerű drágulást azonban ellensúlyozná maga az élet, amely a gazdasági érdekek körül küzdelemre kényszeríti az ellentétes érdekű osztályokat. A verseny és küzdelem szabadsága azonban nem képes ellensúlyozni azokat az üzelmeket, amelyek arra irányulnak, hogy a verseny szabadsága helyére az ugyanazon érdekűk megegyezése által lehetővé tett zsákmányolás lépjen; nem tudja kiküszöbölni a tisztességtelen konkurenciát, amely erkölességtelen és jogosulatlan eszközökkel spekulál a tudatlanságra, a védtelenségre és a nagy tömegek tehetetlenségére.

A verseny korlátlan szabadsága csőd felé közeledik azon visszaélések miatt, amelyeket a kapzsiság felidézett. A szabadság korlátozásra szorul mindenütt, ahol uzsorának és zsákmányolásnak válik szülőjévé s ahol a szabadság csak arra jó, hogy a nagy tömegek, egész vidékek, városok adózzanak és szenvedjenek csak azért, hogy egy szép elv, amelyet itt is, ott is megtépáz az élet, érintetlen maradjon.

Az államhatalomnak s a helyi hatóságoknak nemcsak joga, hanem kötelessége felállítani azokat a korlátokat, amelyekkel a szabadság nem terjedhet. Kötelessége különösen belenyulni az élelmezés kérdésébe még akkor is, ha a szabad verseny lelkes és lármás hívei átkokat szórnak feléjük. És az élet úgy alakult, hogy nemcsak a világvárosok, hanem a mezők közepén fekvő apró vidéki központok is védelemre és gondoskodásra szorultak, mert a

kartel, a tisztességtelen verseny, az élelmiszerekkel való spekuláció ezerféle faja, a kofák és egyéb közvetítők erőszakossága ráfeküdtek a vidékre is. A közönség zug, békétlenkedik, követel, miközben folyik a vásár szabadon, a termelő és fogyasztó rovására.

Ki hitte volna el egy évtized előtt, hogy Zalaegerszegen is szükség lesz hatósági mérsárszékre, kofatiltalomra? Volt mindennünk bőven és jutányosan. És ma? A piacot kofák monopolizálják, a hus ára magas, akár olesó az állat, akár drága; a csirkét, libát, tojást elviszik a tyukászok, a vaját Berlinben fogyasztják el, a lakosság pedig békétlenkedik, hogy nem bírja elviselni a drágaságot. A mult héten azonban történt valami, amitől a viszonyok jobbra fordulását várjuk. A város képviselőtestülete utasította a tanácsot, hogy mérsárszékét állítsa fel, mert annak dacára, hogy a marhaárak felére csökkentek, a hus árának mérséklése vajmi csekély. Ezenkívül megkorlátozta a piaci elővásárlást, megakadályozandó a kofák uralmát.

Legyen elkészülve a város vezetősége, hogy nagy lesz a lárma. Mert az erélyes fellépés eddig nálunk nem igen volt szokásban. Csak alkudtunk, egyezkedtünk. Pedig például a husárak mérséklésére többet ér egy hatósági mérsárszék, mint tíz árkus irás.

A célon tullan természetesen nem óhajtottunk. Mihelyt helyreáll az egyensúly az állat és a husárak között, be kell zárni a városi mérsárszékét, mert a hatóságnak nem az a rendeltetése, hogy állandóan hust mérjen. Azt a képtelenséget azonban, hogy amikor az állat ára 50%-kal csökkenik, a hus ára csak 8—10%-kal essék, feltétlenül meg kell szüntetni és elejét kell venni annak, hogy a kofák a szájukkal és durvaságukkal elkergessék a piacról a jobb érzésű vásárlókat s zsákmányként kiragadhassák az alkudozó kezéből a csirkét.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer.

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olesó savanyúvíz; dús szénvartartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyosknál fogva kitűnő szere a legkülönbébb gyomor-, légcső- és húgyszervi betegségeknek. 26 év óta bebizonyosodott, hogy még ragályos betegségekől is, mint typhus, cholera, megkíméltek azok, akik közönséges ivóvíz helyett a baktériummentes mohai Ágnes-vízzel éltek. Legjelesebb orvosi szaktekintélyek által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. — A forráskezelőség.

Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai

ÁGNES-

forrást, ha gyomor-, bél- és légcsőhuruttól szabadulni akarunk.
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Kedvelt borvíz!

Főraktár: GYARMATI VILMOS urnál ZALAEGERSZEGEN.

Ma számunk 10 oldal.

A város vezetősége hálára kötelezi a közönséget, ha megrendszabályozza a piacot. Nem kívánjuk áldozatul senkinek az existenciáját. A tisztas munkadíjhoz és polgári haszonhoz mindenkinek igénye van. De elvégre a sok ezer főből álló fogyasztó jogait is meg kell óvni, nemcsak a kisebb érdekesoportokét.

Tejszövetkezeteink.

Magyarországon 1897-ben, Zalavármegyében 1902. évben indult meg a tejszövetkezetek alakítására irányuló akció s ma már az eredmény akkora, hogy 651 tejszövetkezet működik 62156 taggal, 92237 üzletrésszel; a szövetkezetek feldolgoznak 84406745 liter tejet, amelyből 2711018 kilogramm vajot termeltek s bevettek a múlt évben 10186904 koronát.

1897 óta a tejszövetkezetek rohamosan emelkedtek és szaporodtak. 1897-ben 34, 1898-ban 70, 1899-ben 146, 1900-ban 146, 1901-ben 376, 1902-ben 452, 1903-ban 517, 1904-ben 584, 1905-ben 597, 1906-ban 622 s 1907-ben 651 szövetkezet működött. Tíz év alatt a tagok száma 2767-ről 62156-ra, az üzletrészek száma 5937-ről 92237-re, a feldolgozott tej 4790132 literrel 84406745 literre, a termelt vaj 191254 klgról 2711028 klgrammra, a bevétel 539282 koronáról 10 millió koronára emelkedett.

Ezekhez a számokhoz nem kell sok kommentár. 651 községben 10 milliót meghaladó összeget hozott a tejtermékek értékesítése, ami egymagában elég bizonyítéka annak, hogy mekkora kincs fekszik Magyarország állattenyésztésében és mennyit lehet még abból kiaknázni, amikor még csak 651 szövetkezet van az egész országban.

Zalavármegyében 67 falusi tejszövetkezet van, 4996 taggal, 8570 üzletrésszel. A szövetkezetek 1907. évben 6953038 liter tejet dolgoztak fel, 275566 klgr. vajot termeltek; bevételük pedig 720329 K volt.

Vármegyénk a szövetkezetek száma tekintetében harmadik helyen áll. A legelső Baranya, amelynek 92, második Vas, amelynek 77 falusi szövetkezte van. A tagok száma tekintetében szintén harmadik helyen állunk. Nálunk a szövetkezetnek 4996, Baranyában 92 szövetkezetnek 9338, Tolnában 44 szövetkezetnek 5637 tagja van, míg a vármegyei 77 szövetkezet csak 4806 tagot számlál.

Az üzletrészek (tehenek) száma Baranyában (14.662) és Tolnában (9404) nagyobb. (Nálunk 8570).

Tejtermelés tekintetében ugyancsak a fenti két

vármegye előz meg bennünket, amennyiben Baranya 13096030, Tolna 8220689, Zala pedig 6953033 literrel szerepelnek a kimutatásban.

Vajat legtöbbet termelt Baranya (593462 klgr.), azután Sopron (336624 klgr. — 41 szövetkezetben, 3403 taggal, 5244 üzletrésszel, 6447533 liter tej feldolgozásával), Tolna (292441 klgr.), ezután Zala (275566 klgr.) Vajtermelés tekintetében tehát negyedik helyen állunk.

Az 1907 évi bevétel volt: Baranyában 1494881 K, Tolnában 963116 K, Zalában 720329.

A kedvező vagy kedvezőtlen eredményt legjobban az üzletrészeknek (teheneknek) a termelt tej és vaj mennyiségével, továbbá a bevétellel való összehasonlítása tünteti fel. Erre legközelebb visszatérünk.

Zalavármegyében a következő községekben vannak vajtermelésre berendezett falusi szövetkezetek: Alibánfa, Alsóbogod, Alsónemesapáti, Alsópáhok, Bak (1907-ben nem működött), Balatonederics, Balatonmagyaród, Bezeréd, Bollahida (magánvállalat), Csabrendek, Csáford, Cschi (sümegei járás), Csömödér, Felsőnemesapáti, Felsőrajk, Felsőrsid, Galambok (magánvállalat), Garabonc (magánvállalat), Gógánfa, Gutorföld, Gyülevész, Gyürüs, Hahót, Hetés, Iklód, Káptalanfa, Karmacs, Kemend, Kilimán, Kutfej, Letenye (magánvállalat), Mihályfa, Mikefa, Nagycsörbő, Nagykapornak, Nagyutas, Nagylengyel, Nagyrada, Nova, Nyirád, Óhid, Orosztony, Pókafa, Pakod, Pölöske, Pusztamagyarod, Rád, Rigács, Sándorháza, Sármellék, Söjtör, Szentpéterur, Szepetk, Szentandrás, Szepetnek, Tárnok (magánvállalat), Tófej, Túrje, Zalaapáti, Zalabér (magánvállalat), Zalaistvánd, Zalalövő, Zalaszentgyörgy, Zalaszentgrót (magánvállalat), Zalaszentiván, Zalaszentmihály.

Aktualitások.

(Vidéki kultúra). A múlt hónapban Zalaegerszegen s a Göcsejben járt Malonyay Dezső s adatokat keresett a „Magyar nép művészete” című művéhez. Ez alkalommal szinte megütközött azon, hogy nincs olyan gyűjteményünk, amely konzerválná a Göcsej pusztuló néprajzi emlékeit az utókor számára, sőt a már meglévő és értékes tárgyak sem rendezhetők helyiség hiánya miatt. Jelenleg a főgimnázium egyik üres termében hevernek s ha onnét kiszorulnak, becsomagolhatják őket s eltehetik a padlásra.

Bizony méltán megütközhetik azon a kultúra embere, hogy nálunk milyen kevés volt hajdanta az érzék a tudományos kutatás és gyűjtés iránt s mennyire nem értették: mi érdekesség van a göcseji paraszt viseletében, szokásaiban, népipari tárgyaiban és mi szükség van

arra, hogy a szarvasbogarat gombostűre tűzzük, az utmenti dudvát megszáruítsuk s a varjút kitéve üvegszekrényben őrizzük. Haszontalan bolondságnak tartották a gyűjtést s még a gyerekek is kinevették azokat, akik bádógtokkal az oldalukon hosszú póznára tűzött hálóval rohantak a lepkek után.

Ma már kezdünk ébredezni. A külföldre járó magyarok látják, hogy a határon kívül másképp van s látják, hogy itthon mekkora a kulturális intézményekben való szegénység. Napról napra tapasztaljuk, hogy a civilizáció elkoptatja a nemzet eredetiségét s az a szürkeség, amely a népviseletet, szokásokat, szóval minden ősit belegyur a nemzetközi formákba, a Göcsejre épügy ráborúl, mint a civilizált világ minden zugára. A múlt azután eltűnik szemünk elől. A történelem belevilágít a nagy eseményekbe, de a múlt társadalmának képét, a múlt embereit nem fogjuk ismerni, ha össze nem gyűjtjük mindazt, ami őt körülvette, ami jellegzetes és eredeti.

Most már kezdjük érteni, hogy a kulturának is nagy szolgálatot tesznek a gyűjtemények s belátjuk, hogy a kulturintézményeknek a fővárosokban való összezsúfolása immár időszerűtlen, mert a vidék szintén haladni akar.

Ezideig egy két kiállításal, felolvasásokkal, hangversennyel ébresztgették vidéken a kultúra iránti érzéket. Ideig óráig jók is voltak ezek az eszközök, de általános és állandó hatást nem lehetett velük elérni, mert állandó hatással csak állandó intézmények bírnak. Ilyen állandó intézményekkel pedig ugyyszólván csak a székesfőváros rendelkezik. Nagyon kevés az olyan vidéki város, amely számottevő nyilvános kulturális intézettel rendelkezik.

Néhány évvel ezelőtt merült fel az a terv, hogy fokozatosan vidéki városokban is létesüljenek állandó és nyilvános kulturintézetek, gyűjtemények, kulturpaloták. Nem kell azt gondolni, hogy világra szóló gyűjteményekről, fényes palotákról van szó, csak arról, hogy a vidéki városok arányaiknak megfelelő nyilvános gyűjteményekkel láttassanak el. Főleg pedig oda kell törekedni, hogy minden vidék a maga speciális anyagát hordja össze.

Néprajza minden vidéknek van, egyes vidékeknek igazán gazdag és változatos. A néprajzi anyagot minden vidék olcsón és gazdagon összehordhatja. Természetes, hogy a néprajz keretében a speciális házi ipar is helyet foglalhat, így a kulturpalota egyuttal a nép iparának az érdekeit is szolgálhatja. Könnyen nyílnék mód a néprajzi történet számára gyűjteményt szerezni; minden vidék népénél található régi népviselet, régibb népszokásoknak maradványai és ezek összesítve gazdag anyagot szolgáltatnak az etnografia művelői számára.

Kitárt ablakok.

Férjhez adták. Az anyja mikor megigazitotta fején a mirtusz-koszorút, göresös sirásra fakadt. A kis fehér leányszobában mindenki sirt. A rokonság asszonyai vörösre dörzsölték finom batiszt-kendőikkel a szemüket s ebben a kétségbeesett környezetben a kis fehér arcú menyasszony úgy állt ott, mint egy mosolygó martír.

A kis Tarpatak Emmát eladták. Egy kész halottnak eladták, egy beteg embernek, egy mumiónak, Korponay Lázárnak. De fogatai voltak ennek a mumiónak, sürgő-forgó eselődése és kétezer lánctiszamenti földje.

Mikor Korponay Lázár és immáron Korponayné Tarpatak Emma a templomból négyes fogatukon berobogtak a Tarpatak kuria lombokkal ékesített, kőoszlopos kapuja alatt, a fiatal férjet négyen emelték le a kocsirol és úgy tették egy hirtelen felbontott ágyba. A tüdeje kinezta újból, amely mumióvá tette. Talán az izgalom ártott meg a gyenge tüdőnek. Erős köhögés fullasztotta az új férjet, a testét kiverte az izzadság. A köszvény is hozzájárult ehhez és názejszakáján az iszonyu kinoktól összezsugorodva csunyán káromkodott.

A lakodalmas vendégek sietve menekültek a szomorú házból s a patyolat-arcú gyermek-asszony hirtelen magára rántott pongyolában, a lábán

még a könnyű fehér menyasszonycipővel ott virrasztott az ura ágya mellett s rémülten dugta be füleit, mikor a nász szobában egy-egy keservebb káromkodás verte föl az éjszakai esődet . . .

II.

Korponay Lázár és a felesége fürdőre mentek. Valami eldugott erdélyi fürdőben huzódott meg a fiatal pár, ahol a nehéz illatu fenyves levegőnek kellett volna meggyógyítani a mumia romlott tüdejét.

Az esküvő utáni napon már vonaton ült a mumia és párja. A Tarpatak család sietett megszabadulni a betegől. Aztán meg minden jajsava ennek a nyomorult embernek kiáltó vád volt a szülőknak, hogy koporsóba zárták ime a lányukat.

A hegy mögötti fürdőnek elegáns hoteljében káromkodott ezután Korponay Lázár. Az első emeleten kényelmes szobákról gondoskodott az öreg Tarpatak, aki leányát és a vejét lekísérte.

A betegnek igen erős volt a hegyhíti leyegő. Mesterségesen készített, fenyőillatos, hőmérővel regulázott levegőt szitt tehát s a vánkosokra záródó ajtókon a külső világból még egy parányi szellő sem tévedhetett be. A köszvény is kinezta folytonosan, nagyon kellett vigyázni.

Korponay Lázár nehéz természetű ember volt. Nem tűrt meg senkit maga mellett, csak a fele-

ségét. A halvány arcú gyermek-asszonynak éjjelnappal ott kellett virrasztania a káromkodó beteg mellett. A köszvényes lábára borogatást kellett raknia, beteg tüdejének pedig az orvosságot készítenie.

III.

Délutánonként úgy alkonyat felé kiszabadíthatott egy kissé az asszony. A beteg ilyenkor egy órára elaludt. Az elkínzott asszony kifutott a fürdősétányra és valahol egy félreeső padon szivta az üde, virágillatos, balzsamos levegőt. A kur-szalom fehérernyős terraszáról vidám cigánymuzsika hallatszott. A fiatal gyermek-asszony eltűnődve, ittasult lélekkel hallgatta s a szíve gyorsan, érthetetlenül kezdett dobogni. Ismeretlen, csodálatos érzés feszítette a keblét, forró, perzselő hullámok borultak a szívére; sirva fakadt. Aztán sietve menekült vissza a betegszobába.

A sétányon kíváncsi tekintetek kísérték leányos alakját, forró pillantások simogatták a gyöngéd, karsu termetét. A szegény gyermek-asszony megrázkódott a gyönyörűségtől. Hallotta néha, amint halkán suttogták utána:

— Szegény asszony, be kár! . . .

Asszony. Ez a szó megrázta. Miért asszony ő? Nem, nem érti ezt. Ez a szó olyan sokat jelent. Mi az?

Benyitott a hőmérővel regulázott levegőbe, a

A művelődés történeti adatokat is kell gyűjteni. Ebben is lehet specializálni. Majd minden régebbi eredetű vidéki városunknak van speciális kulturtörténete.

Természetrizai gyűjteményt is könnyen és olcsó szerrel teremthetnének a vidéki városok. Ha rendszeresen összeállítanák a környék természeti világát, egyúttal közelebb hoznák a nép lelkéhez a természetrajzot. Az ilyen gyűjteményekből megtanulná a vidék lakossága, hogy minden fűszálaska, minden bogárka része a természet végtelen rendszerének: a világegyetemnek. Hisz a műveltség epen abban nyilatkozik meg leginkább, hogy az ember minden dolgot, amely környezeti, amiben él, ért és felfog; hogy a világ dolgain tud gondolkozni s a dolgokat nem a véletlen szüleményének tartja, hanem egy nagy rendszer alkatrészeinek.

Ezt az igazi műveltséget olthatná be a vidék lakosságába az ilyen kulturintézet. Ilyen művelt felfogásra nevelne s módot nyújtana a vidék lakosságának az ismerésre. Legalább irányítana az ilyen ismeret felé s már maga ez az irányítás is nagy haladás volna a mai állapotokhoz képest, mikor a vidéken nincs semmi, ami irányítana és buzgalmat keltene a kulturális haladásra.

A gyűjtemények tehát fontos kulturális célokat szolgálnak s megérdemlik a rájuk fordított áldozatot. A közélet vezetőitől méltán elvárja a haladó kor, hogy a kulturális céloktól el ne zárkozzanak s keressék a lehetőséget és módokat, hogy tudományos gyűjtemények létesülhessenek.

Zalaegerszegen már meg van az alapja egy néprajzi s később esetleg kibővülő gyűjteménynek. Csak támogatás kell, hogy a gyűjtés nagyobb lendületet nyerjen. A vármegye és a város támogatásával, kitartó munkával szép eredményt lehetne elérni.

Ugy tudjuk, hogy legközelebb illetékes helyen komoly megfontolás tárgyává teszik a zalaegerszegi gyűjtemény ügyét s nem lehet kétségünk aziránt, hogy az kedvező megoldást is nyer.

* * *

(Szervezkedés.) (F. É.) Olyan ez a mi helyzetünk, mintha valami nagy, hatalmas változás előtt állnánk. Az általános választói jog életbe lépését tartják annak a megyének, melyen minden meg fog fordulni, meg fog változni. Ami addig van, az mind csak ideiglenes, ami azután lesz, az lesz a jó, az igazi, a valódi.

Ezt a hitet különösen a hatalom régebbi birtokosai vetik a közvéleménybe. Ugy akarják feltüntetni a mostani politikai helyzetet, mint valami átmenetet, valami ideiglenes állapotot, mely után megint csak az ő uralmuk jön. Nem tudnak, nem akarnak beletörődni abba, hogy

betegszobába. Talán azért asszony, mert ápolja ezt az élőhalott embert?

És másnap nem ment ki a sétányra. Levelet irt az anyjának, amelyben többek között azt kérdezte tőle:

— Anyám, miért vagyok én asszony? Magarázd meg, mert ugy éget, gyötör, perzsel ez a kérdés. Miért, miért? Jár az valami gyönyörrel, boldogsággal, szenvedéssel, fájdalommal? Anyám! Te is asszony vagy, te tudsz erre feleletet adni. Ez a szó engem úgy megremegetett. Mikor ezt a szót hallom, félek magamtól. Valami búvós erő van benne anyám, valami láng, mely üszköt vet a vérembe, félek, hogy örültséget fogok elkövetni.

Anyám, kétségbeesítő kételyek kinoznak. Én nem vagyok asszony. Érzem, érzem! Hiába mondják mások, hogy az vagyok, én nem hiszem. Mi az: asszonynak lenni?

Anyám, kérlek, könyörgök, követelem, felelj nekem: ugy-e nem vagyok asszony?

A levélre a következő választ kapta:

„Leányom a nőnek többféle hivatása van. Neked a legnehezebb jutott osztályrészül. Te asszony vagy!” . . .

Másnap újra kiszaladt a sétányra a szerencsétlen gyermek-asszony. Ahogy a padon ült s a vidám zenét hallgatta, mindegyre határozottabb lett benne a vágy. Néha le szeretett volna

ime végleg lejárta magukat, és egyre várják azt a napot, amelyen a nemzet felébred lidérces álmából és tárt karokkal öleli magához kitagadott gyermekeit.

Ott van például a geszti remete. Sem ő, sem uszályhordozói, a régi szabadelvű klikk utolsó bölényei, nem bírják elhinni, hogy az ország nem reflektál többet szolgálataikra, Barbarossa Frigyesként lesik a visszatérő varjukat, melyek károgaása lesz a feltámadás jele.

Azután ott vannak a darabontok, kik csak rövid ideig kószolhattak bele a hatalomba, és akik épen azért még szomjasabbak, kiéhezettebbek, mint az, akinek sejtelve sincs, milyen édes a hatalom sugaraiban fürödni.

Azután ott van a legnagyobb tábor, az elégedetlenek tábora. Azok, akik kívül vannak az alkotmány sáncain. Ilyen pedig sok van. Ezek mind az általános választói jogtól remélik boldogulásukat. Azt hiszik, hogy ők lesznek azok az új emberek, kikre a nemzetnek szerintük szükség van. Érzik magukban és legszezeatebb meggyőződésük, hogy ők mindent jobban és okosabban fognak csinálni, mint a mostani kormány.

Ennyi ellenséggel szemben természetesen a kormánynak nehéz helyzete van. Annál nehezebb, miután ezek az ellenségek minden alkalmat megragadnak arra, hogy támadást intézzenek ellene. Még akkor is és ott is támadják, ahol dicséret illeti meg. Az ilyen hajsza előbb utóbb eredményt ér el, ha nemis pozitív, de legalább nemleges. A hatalomra vágyók, a hajsza rendezői nem fognak hatalomra kerülni, hanem azt elérhetik, hogy a kormány megbukik.

Kérdés már mostan az, hazafias lenne-e a kormány megbuktatása. Láthatjuk, hogy alig volt kormány, mely annyi hatalmas és fontos alkotással ajándékozta volna meg a nemzetet, mint a mostani, örök és helyrehozhatatlan kár lenne, ha az alkotásoknak ezen sorozata megszakadna, csak azért, mert az irigyek nem győzik megvárni hajnaluk virradását.

Csakis rosszindulat mondhatja a mostani kormányt átmenetinek. A nemzet, mely mélyen átérzi azokat a humánus intenciókat, melyek a kormányt reformjaiban vezetik, semmiesetre sem fogja eszerben hagyni vezéreit és sem új, ismeretlen alakokat nem fog megajándékozni bizalmával, sem pedig azokat, kik tajtékzó üvöltéssel akarják visszarágnani az elveszített koncot, nem fogja soha többet rehabilitálni.

Meddő tehát minden várakozás, melyet az elégedetlenek az általános választói joghoz fűznek. Távolról sem fogunk olyan gyökeres átalakulást látni, mint a milyent ők óhajtanak és ha valaki csalódni fog a választói reformban, az csak azok lesznek, akik ettől remélték és várták boldogulásukat.

* * *

borolni a virágos földre, hogy esőkolja azt, virágillatba szeretett volna temetkezni, napsugárban fürödni . . . Valami földöntuli, magasztos után vágyott; valamit óhajtott, sóvárgott, — de hasztalan. Maga sem tudta, mit akar. Az erős vágyakozás heves fájdalmat okozott, keserves sírásra fakadt.

Szembe vele magas csinos férfi állott meg. Merőn nézte őt s az arcán bámulat és hódolat tükröződött egyszerre. A gyermek-asszony ijedten ugrott fel. Remegve mélyedt tekintete a férfi égő tekintetébe és bizonytalanul, erőtlenséggel fordította el a fejét.

És sietett a betegéhez.

IV.

A orvos csöndesen adta az utasításokat az asszonynak:

— Asszonyom, a beteg állapota nagyon roszt fordult. Ma van a válság. Ha a lázat kibírja az elgyöngült szervezet, meg van mentve. De vigyázni kell fölöttébb. A legkisebb ingerültség és vége mindenek. A csillapító szereket méltóztassék folytonosan alkalmazni. A köhögés ingerli a beteget és megöli. A legparányibb légáramlat föltétlenül halálos. Érti? Ne járjon hát be senki.

Az orvos eltávozott.

— Szegény asszony! — mormogta magában, a mint lehaladt a lépcsőkön. — Embertelenség ilyen teremést egy mumiahoz láncolni.

(Az adós és hitelező.) Mult számunkban e cím alatt írt cikkünkre reflexiókat kaptunk egy olvasónktól, aki nem lelkesedik a végrehajtási novelláért. Nem értünk ugyan mindenben egyet azokkal, akik a végrehajtási novellától rettegnek s a szegény ember, különösen a kisgazda szempontjából csapásnak tartják, de kénytelenek vagyunk belátni, hogy a javaslatnak vannak hibái, amelyek az új rendet sokakra nézve súlyossá teszik s megcsappantják a kisember hitelét.

»A végrehajtási novella — írja egy olvasónk — ostor lesz a kis existenciákra. A kisgazda mohón kap a biztatáson, hogy a jövőben nem tudja tőle elvenni az ingó-bingóját se a takaréka, se a gépgyár, se a boltos, de amikor majd eljön az ideje, hogy szántani, vetni kellene, de nincs gép, nincs eszköz, de nincs hitel sem, akkor majd elátkozza az új törvényt, amely elvette tőle a hitelét s annak a lehetőségét is, hogy a hitel igénybevételével előbbre menjen. Elelmiszert, ruhát eddig csak kapott a kisgazda hitellel. A hitelező szívesen adott abban a reményben, hogy majd aratás után megkapja a pénzét. Néhány hold földdel bíró gazda ingóságai is elég biztosítékot nyújtottak, sőt ezek sokszor több értéket képviseltek, mint a föld. Ezután a tíz holdas gazda ha bemegy a kereskedőhöz, aki eddig szívesen hitelezett, bámulva fogja tapasztalni, hogy megvonják tőle a hitelt. Ez pedig nemcsak a kereskedőket és iparosokat, hanem a kisembereket nagy tömegét is fogja érinteni, amit bizonyít az, hogy a reform első gyümölese gyanánt már özönlenek a sommás keresetek a bíróságokhoz, mert mindenki igyekszik követelését biztosítani, hogy a novella váratlanul a nyakába ne szakadjon. Az a földmives, aki nem tud magán hitellel segíteni, eladja a birtokát, vagy szívesen adásvételekkel, zálogbádással stb. segít magán.»

»Olvasónk aggodalmai nem alaptalanok, de túlzottak. Eleinte lesz egy kis baj, de hamarosan vissza fog zökkenni az élet a rendes kerékvágásba. A hitel alapja inkább megszilárdul, mert a hitelképességhez morális garanciák is kellenek. Mi nem féltjük a novellától a gazdasági életet, mert ha az átmegy az életbe, sok egészségtelen sejtet kiküszöböl, az életrevalókat pedig nem érinti. Egyébként az új rendnek az élet lesz a leghivatottabb kritikusa.

A gazdák gyűlése.

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület nyári rendes közgyűlését a mult héten tartotta meg Keszthelyen, a város háza nagytermében. A gyűlésen Hertelendy Ferenc főrendiházi tag, Temesvármegye főispánja elnökölt; megjelentek gróf Batthyány Pál főispán, Árvay Lajos alispánf,

Az asszony egyedül maradt a betegével. Figyelmesen megnézte, hogy jól záródnak-e az ablakok és az ajtók. Nem, nem juthatott be ide az orvosságos szagu, langyos levegő a szobába egy parányi szellő sem abból a külső, üde, tiszta, erős levegőjü világból.

A szenvedő, sápadt arcú gyermek asszony megnyugodott. Odaült a férje ágya mellé és aggodalmasan hallgatta a nehéz lélegzését.

Korponay Lázár válságos órákat élt át. Arcán ott viaskodott az élet vágya a halál irtózatával. Olykor görcsösen rándult meg az egész teste s hideg, verejtékes kezével megragadta a felesége karját.

S az asszony: ekkor is arra gondolt:

— Hát ez az asszonynak lenni?

A vánkosokra záródó ajtó levélnyílásán egy fehér lap hullott be. Az asszony gépiesen vette föl a levelet, de aztán felnyitotta. Neki volt oimezve és így szólt:

Asszonyom! Hallgasson meg! Hetek óta vagyok az árnyéka. Ön ismer engem. Én vagyok az, akitől mindennap megfutamodik, de akivel azért mindennap találkozik. Én tudom, hogy Ön nem gyűlöl engem. Én pedig imádom Önt.

Asszonyom! Ne zárkozzék be egy koporsóba azzal az emberrel, aki nem is férje. Önnek élnie kell. Hallgasson hát rám. Én boldoggá tudnám tenni. Ami szivemben gazdagság van, mind

gróf Batthyány József orsz. képviselő, Koller István, Bogay Máté, Csertán Károly, Botka János, id. Thassy Imre, ifj. Thassy Imre, Vizlendvay Sándor, Malatinszky Ferenc, Oltay Guido és még több gazda.

A közgyűlést megelőzőleg a Zalavármegyei Központi Mezőgazdasági Bizottság tartott ülést.

Sárközy Viktor g. e. titkár jelentette, hogy a bizottság ez évben 600 K adománnyal vesz részt az állatdíjazásokon, — javasolja, hogy 200 K szarvasmarhadíjazásra, 400 K pedig a muraközi lódíjazás céljára fordítsassék. A előadó javaslata elfogadtatott.

Tudomásul vétetett, hogy a sümegvidéki gazdák között ez év tavaszán gyümölcsfa csemétek osztrattak ki. A bizottság Malatinszky Ferenc indítványára elhatározta, hogy jövőben a cseméteket ősszel osztatja ki.

Elhatározatott, hogy Muravidon, ahol háziipari telep van, háziipari szövetkezet létesítése iránt a tárgyalások megindíttassanak, ha pedig a tárgyalások itt eredményre nem vezetnek, Turcsisicén szerveztessék szövetkezet.

A bizottság elhatározta, hogy a kisgazdák gazdálkodási rendszerének javítása céljából gazdasági gépeket szerez be és oszt ki. A gépek beszerzésével a novai gazdakört bizza meg.

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület közgyűlését Hertelendy Ferenc a tagok üdvözlésével nyitotta meg s ezután megemlékezett Dr Kalcsic Iván igazgató választmányi tag elhunytáról. Elnök indítványára a közgyűlés Dr Kalcsic Iván emlékezetét a jegyzőkönyvben megörökíteni rendelte.

Az elnök indítványára elhatározatott, hogy miután az egyesület Darányi Ignác földművelési miniszter jubileuma óta közgyűlést nem tartott, ezuttal terjeszt a miniszterhez üdvözlő feliratot.

Ezután Hertelendy Ferenc elnök a gazdákat érdeklő fontos mozzanatokról emlékezett meg, magas nívón tartott megnyitó beszédében.

A legutóbbi időben — egymond — két fontos nyilatkozat hangzott el mérvadó helyről.

A múlt hó 23-án Parádon megtartott gazdasági gyűlésen Darányi Ignác földművelési miniszter kijelentette, hogy a mezőgazdasági érdekképviselőre vonatkozó törvényjavaslatot elkészítette s azt még ez év folyamán a parlament elé akarja vinni, hogy az törvényerőre emelkedhessék, mielőtt még az általános titkos választói jog alapján összeülő parlament egybegyűlne.

Ezen törvényjavaslat a gazdasági egyesületek sorsában lényeges változásokat fog előidézni. Hogy ezen változások csak előnyére lesznek az egyesületeknek s a gazdaközönségnek, az kétségtelen.

Ma, midőn minden termelési ágazat hivatott érdekképviselői szervekkel el van látva, ezen kijelentését a miniszternek csak örömmel kell fogadnunk, örömmel pedig azon szempontból, mivel ép a gazdaközönség már évtizedek óta hangoztatott kívánsága teljesül az érdekképviselő szervezésével. Egyebekben pedig nem a kormányhatalom által ránk oktrojált intézmény lesz ez, hanem olyan intézmény, melynek létesítését a gazdasági egyesületek s a gazdaközönség már rég sürgették.

Önök adom. — És ön azt hiszem, ebben szegény.

Asszonyom hallgasson meg — könyörgöm!

A szenvedő gyermek-asszony reszkette ugrott fel. Vadul szorította a szívéhez a levelet és gyűlölettel nézett a férjére. Korponay Lázár állapota éppen a válság fordulópontján állott.

Az elkinzott asszony most tudta, hogy milyen vágy volt az, mely oly sokáig sorvasztotta. Igen élni, élni akart; szeretni, szeretettetni.

Lángoló, haragvó tekintettel nézett a lázában vonagló mumiára s aztán vad, erős elhatározással odarohant az ablakhoz és felszakította.

A kurszalón terraszáról vidám, pattogó zene hangzott fel; hideg, erős, üde légáram süvített be a szobába s a fagyos, mégis oly tiszta levegőben miként ha szárnyak csattogását hallották volna mind a ketten. . . A mumia és a párja.

Vajon mi suhant be a kitárt ablakon? A szerelem. . . Vagy a halál? . . . Vagy tán mindakettő. . .

Pakots József.

Darányi Ignác földművelési miniszter kijelentése szerint a gazdálkodási rendszert csak úgy tudjuk megmenteni, ha a birtokos osztály gerincét képező középbirtokosokat is megmentjük.

A középbirtokos osztály elvérzésének nem ezen osztály léhasága az oka, hanem a váratlan átmenet, mely a gazdálkodási rendszerben beállott s melyre az nem tudott kellőképp előkészülni.

A társadalmi rendszer átalakulásának folyamánakénti átalakulás munkálatait a középbirtokosoknak kell kezébe venni, mert ha ezt nem tudja tenni vagy tenni elmulasztja, ezen körülmény végzetessé lehet a magyar gazdaközönségre nézve. Végzetessé válhat ezen körülmény azért, mert ha az irányítást olyan elemeknek engedjük át, amelyek arra nem hivatottak, az alakulás iránya a gazdáknak nem előnyére, hanem hátrányára fog válni. Helytelen átalakulás mellett a gazdálkodási rendszer s közvetve a gazdák existenciája s a nemzetgazdasági vagyoni veszélyeztetve lesz.

Az érdekképviselőre vonatkozó fenti kijelentéssel egyidejűleg egy másik kinyilatkoztatás is történt. Széll Kálmán a közművelődési egyesület gyűlésén kinyilatkoztatta, hogy csak akkor mehetünk bele a választói reformba, ha az intelligencia a vezetést továbbra is megtartja.

A választói reform a gazdasági egyesületeket közvetlenül ugyan nem érinti, de politikai faktorrá válhatik, mely mindig befolyással bírt a gazdasági egyesületek életére.

Fentiekre való hivatkozással a gazdasági egyesület az érdekképviselő szervezését csak örömmel üdvözölheti.

Az érdekképviselő szervezése csak akkor lesz szerencsés, ha ezeket az egyesületek autonóm jogkörének biztosítása mellett hathatós erkölcsi és anyagi támogatásban részesítik.

Jelzi, hogy az autonóm testület fenntartása, nagyobb anyagi támogatás mellett csak akkor lesz hathatós, ha a közügyek iránti közöny megszűnik. A nemtörődomség következtében kiragadtnak a cselekvés az egyesület ügyköréből, mely úgy annak mint a gazdaközönségnek kárára szolgál.

A tárgysorozat egyes pontjaira áttérve, elhatározatott, hogy a háziipari tanfolyamok engedélyezése iránti kérvény a kormányhoz felterjesztetik.

Zalatárnok község tagsági díja 10 koronában megállapított.

Tagokul felvették Strausz Farkas és Kummert Ágost.

A földművelési miniszter tudatta, hogy munkásközvetítésre a hatósági munkásközvetítőknél kívül engedélyt senkinek sem adott s utasította a hatóságokat, hogy az engedély nélküli közvetítőket kiserjék figyelemmel.

Tudomásul vette a közgyűlés, hogy az elnök Pótréte község részére kedvezményes árértékesítési vásárlását engedélyezte.

A közgyűlés elfogadta Melis és Pintér műtrágya kereskedő cég azon ajánlatát, hogy műtrágya és erőtakaromány cikkekre zalavármegyei képviselőlet az egyesületre ruházza. Hasonlóképp elfogadtatott Frankl Adolf cégnek a Schloesing féle szerekre vonatkozó képviselőlete.

A közgyűlés elhatározta, hogy ez évben Sümegen, Nován, Keszthelyen és Perlakon rendezendő állatdíjazásokon 3000 K díjat oszt ki és pedig az első három helyen 800—800, Perlakon 600 koronát. Az állatdíjazások napjai július 31-ig úgy az állattenyésztési felügyelőségnek, mint a gazdasági egyesületnek bejelentendők.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének a jégbiztosítás országos szervezése tárgyában hozott határozatát a közgyűlés magáévá tette s az akcióhoz csatlakozik.

A Somogyvármegyei Gazdasági Egyesület mozgalmat indított a kisgazdáknak gépekkel való ellátása iránt. Hogy a mozgalom Zalában is szervezhető legyen, gróf Hoyos Miksa elnök és Bogay Emil titkár a keszthelyi közgyűlésre meghívtak, miután azonban nem jelenhettek meg, a tárgyat a napirendről levették s átiratban keresik meg a társesület képviselőit, hogy az ügy érdekében jöjjenek Zalaegerszegre.

A soproni kereskedelmi és iparkamara egy zalaegerszegi kereskedőtől származott panasz folytán kérdést intézett az egyesülethez aziránt, hogy mily mértékben úz az egyesület gazdasági cikkekkal kereskedést, miután a panasz szerint a gazdasági cikke forgalomba hozatala oly mérvű, hogy az kereskedésnek minősíthető s így az egyesület iparigazolvány váltására volna

kötelezhető. — Árvay Lajos alispán a megkeresésre kifejti, hogy miután az egyesület a tagok részére vásárolt cikkeket nyereszkesedés nélkül hozza forgalomba, kereskedést nem úz. A kamarához ily értelmű válasz megy.

A földművelési miniszter értesítette az egyesületet, hogy az aratási munkálatok biztosítása iránt a legmesszebbmenő intézkedéseket megtette. Ha a munkálatok megzavartatnának, az egyesület utbaigazítást nyújt arra nézve, hogy a munkálatok befejezésének biztosítása végett a gazdák hová forduljanak.

Az aradi gazd. egyesület átirata folytán felírt az egyesület a kormányhoz az ipartörvény tervezetének egyes sérelmes pontjai megváltoztatása iránt.

Rédics községnek a kereskedelmi miniszterhez vásárlási jog engedélyezése iránt intézett kérvényét a közgyűlés pártolja.

Titkár az elnök és közgyűlés engedelmével a következő indítványt teszi:

1. Minthogy az egyesület mai szervezete mellett a kisgazdák, kiknek érdekében pedig a legfőbb tevékenységet fejt ki az egyesület, a tagdíjak magassága miatt tagokul be nem vonhatók s a mivel a kisgazdák maguk is keresik a szorosabb összeköttetést az egyesülettel, vétesenek fel a kisbirtokosok is az egyesületbe mint pártoló tagok, kedvezményes tagdíj fizetésének kötelezettsége mellett.

2. Az egyesület tevékenységének és ügyforgalmának a változott viszonyokhoz mért nagyobb munkakörét hovatovább a mai munkaerővel ellátni nem lehet.

Mivel a szomszédos gazdasági egyesületek a földművelési miniszter titkári fizetés kiegészítése címén tetemes összegeket kapnak évente, forduljon az egyesület is ily irányú megkereséssel a földművelési miniszterhez s az így nyerendő összeg felhasználásával szervezzen egy segédtitkári állást.

A javaslat részletes előterjesztése és kidolgozása céljából kéri, hogy utasíttassék ezen indítvány egy bizottsághoz, amely azt teljesen előkészítve juttassa a közgyűlés elé.

Hogy pedig a dolog megvalósíthatása felől tiszta képet nyerhessen az egyesület, a bizottsági javaslat kidolgozása előtt már folyomdja meg a földművelési miniszternek a segélyt.

Közgyűlés az indítványt azzal fogadja el, hogy az az alelnökök és a számvizsgáló bizottságból álló bizottság által kidolgoztassék, illetve revideáltassék.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

I.

A szombathelyi magy. kir. építészeti hivatal versenytárgyalási hirdetményt boesátott ki a szentgotthárdi ugynevezett malomcsatorna-hid 11.195 K 31 f, az ugynevezett Czincza-hid 5766 K 34 f, a csákány—muraszombati th. közut 66. számú hidja 3326 K 16 f és az alsószőlők—muraszombati th. közut 23. számú hidja 2744 K 75 f előirányzati összeg keretén belül való újból-építésére. A versenytárgyalást a nevezett hivatal 1908 évi július hó 25-én d. e. 11 órakor fogja megtartani, amely időpontig az ajánlatok okvetlenül benyújtandók.

A részletes adatok a szombathelyi m. kir. építészeti hivatalnál tudhatók meg.

II.

A m. kir. V. honvéd kerület hadbiztosága versenytárgyalást hirdet a Székesfehérvár, Pécs, Veszprém, Kaposvár, Keszthely, Zalaegerszeg, Pápa, Sopron, Kőszeg, Nagykanizsa, Körmend állomásokon elhelyezett m. kir. honvéd csapatok 1908/9 évi zab, széna szalma, tűzifa és kőszén szükségletének a szállítása iránt. Csak írásbeli ajánlatokkal pályázhatni. Az ajánlatok legkésőbb a tárgyalás napján délelőtt 9 óráig nyújtandók be. A versenytárgyalás 1908. évi július hó 16-án (Székesfehérvár, Veszprém) illetve július hó 20-án (Pécs, Kaposvár, Keszthely) 25-én (Pápa, Zalaegerszeg) 30-án (Sopron, Kőszeg, Nagykanizsa, Körmend) fog megtartatni.

A részletes föltételek a kerületi hadbiztoságnál Székesfehérváron, illetve Pécsen, Pápán. Sopronban és Nagykanizsán a honvéd csapatok kezelőirodájában tudhatók meg.

Sopron, 1908 évi július 3.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Hírek.

A vármegyei bizottság. Zalavármegye törvényhatósági bizottsága f. 1908. évi július 14-én délelőtt 10 órakor Zalaegerszegen, a vármegyei ház gyűléstermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgyai: 1. a Nagykanizsa—Letenye—alsólendvai és a Pápa—sümei h. é. vasutak kiépítésére felajánlott segélyösszegek beszerzése céljából a f. é. májusi közgyűlés határozatához képest egy százalékos megyei pótdónak névszerinti szavazással leendő kivetése; 2. a Dunántuli h. é. vasuti részvénytársaság által a vármegye ellen indított perben tett egyezségi ajánlat; 3. Sümeg képviselőtestületének az ottani megyei épületek és telek átengedése tárgyában hozott közgyűlési határozatra az építési tervek bemutatása mellett előterjesztett kérvénye az iránt, hogy a vármegye a főszolgabírói lakás után bért fizessen a községnek. Ezen tárgyak előkészítése céljából az állandó választmány reggeli 9 órakor tart ülést.

Városi ügyek. Zalaegerszeg r. t. város képviselőtestülete e hó 2-án rendkívüli közgyűlést tartott Dr. Korbai Károly polgármester elnöke alatt. A közgyűlés több érdemleges határozatot hozott s három szabályrendeletet alkotott. — Megalkotta a fürdőkre, a hetivásári és piaci elővásárlásra, valamint a bejelentő hivatal szervezésére vonatkozó szabályrendeleteket.

Az elővásárlásra vonatkozó szabályrendelet megtiltja, hogy bárki nyáron 8 óra, télen 9 óra előtt piaci elővásárlás tárgyát képező élelmiszert továbbeladás céljából vásárolhasson. E szabályrendelet életbeléptetésével megszűnnék a kofauralom, amely immár türhettelenné kezd válni. Zalaegerszeg város már több ízben megkísérelte, hogy az élelmiszerek összevásárlásának gátat vessen, de a miniszter az erre vonatkozó szabályrendeletektől a jóváhagyást, a kereskedelem szaladságának nevében megtagadta. Most azonban kilátás van arra, hogy a jóváhagyás kieszközölhető lesz, miután a szabályrendelet Nagyikinda város jóváhagyott szabályrendelete alapján készült.

A bejelentőhivatal felállítása egy régóta érzett hiányt lesz hivatva pótolni. Kár hogy a bejelentés körüli eljárás nehézkes és bonyolult lesz s a szabályrendelet végrehajtása bizonyosan sok gondot fog okozni a hatóságoknak.

A képviselőtestület utasította a városi tanácsot, hogy hatósági mézszárszéket állíttson fel. Ennek a határozatnak az volt az indító oka, hogy a husarak nem állanak arányban az állatok árának tetemes esökkenésével. A polgármester már tárgyalta a mézszársókkal, miután azonban a tárgyalások megfelelő eredményre nem vezettek, a hatósági mézszárszék felállítása szükségessé vált.

Kijelentette a képviselőtestület, hogy a Zalaegerszegtől Zalalövőig kiépítendő vasutat hajlandó 50.000 koronával segélyezni, ha a vonatok metrendje a város érdekeinek megfelelően állapítatik meg s egy igazgatósági tagsági hely a város részére biztosítatik.

A Zalaegerszeg—bazitai ut kiépítéséhez az alispán által a város terhére megállapított 12.000 K a Jákum-alapból vett kölcsönrel fedeztetik. A kölcsönt a képviselőtestület megszavazta.

A közkórház elmeosztályának ideiglenesen belyógyászati célokra leendő átvételét a közgyűlés elhatározta.

Vasar és ünnepnapon fél tizenkét órai mise július és augusztus hónapokban — a zalaegerszegi plébánia hivatal értesítése szerint — nem fog megtartatni.

Esküvők. Laux Rezső zalaegerszegi főgimnáziumi tanár múlt héten tartotta esküvőjét Miszory Mariska urleánnyal.

Dr. Horváth Ferenc zalaegerszegi kir. törvény-

széki jegyző tegnap vezette oltárhoz Kaszter Ilonka urleányt, Kaszter Sándor gyógyszerész leányát.

A villamosvilágítás megváltása. Zalaegerszeg város meg akarja váltani a Ganz villamosági r. társaságtól a városi villamos telepet, hogy azt jövőben házilag kezelje. A tárgyalások a jövő héten indulnak meg.

Egy érdemes tanítóról. A zalaegerszegi áll. elemi népiskola értesítője a méltó elismerés hangján emlékezik meg Záborszky Imréről, akit a vallás és közoktatási miniszter 44 évi érdemes működés után igazgató tanítónak léptetett elő s részére július 1-étől 200 K évi tiszteletdíjat folyósított. A tantestület elismeréséhez és tiszteletéhez csatlakozik Zalaegerszeg város közönsége is, mert aki 44 éven keresztül állott a magyar kultúra szolgálatában, aki egy emberöltőn keresztül munkakedvének esökkenése nélkül ette a magyar tanítók sovány kenyerét, az méltó arra, hogy tisztelettel vegye körül a társadalom. — Záborszky Imre Veszprémben született s mint ifjú tanító került Zalába, ahol Mindszentkállán, Monostorapátiban, Hosztóton s Nagykutason működött, 1874-ben pedig Zalaegerszegre került s azóta itt tanít. A 70-es években Bajó Gergely akkori tanfelügyelő „Zalai Tanközlöny“-ében több érdekes és értékes dolgozata jelent meg. Kiválóak, feltűnők s abban az időben az ujszerűség, a modern tanítási mód jellegével bírtak a Bopp-féle természettani falitáblákhoz írt mintalecekéi. Előjárói mindig elismerték derék egyéni tulajdonságait s nagy munkabírását. Szabad idejét Krób Pál tanfelügyelőségének idejéről kezdve a tanfelügyelői hivatalban töltötte s Dr. Ruzsicska Kálmán, vármegyénk mostani jeles tanfelügyelőjének oldala mellett is husz évig dolgozott buzgón és odaadással. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tan. mindig megbecsülte a magyar kultúra derék harcosát s hivatalának munkás tagját, aki egész életét az iskolának s a tanügynek áldozta.

Jegyzőválasztás. Bellatincezon nyugdíjazás folytán megüresedett körjegyzői állásra Besnyák Lajos muraszerdahelyi jegyzőt választották meg.

Aratás. Az idei forróság korán megérlette a kalászt. Rendes időjárás mellett csak Péter-Pál ünnepe után kezdődött az aratás, ezidén pedig az ünnepet megelőző héten már sok volt a kepe a mezőkön s a mult héten már jól előrehaladtak a munkálatok. — A termésre vonatkozólag eltérő hírek hallatszanak. A vármegye egyes vidékeiről azt írják, hogy az őszi gabona türhető termést ad, más helyeken az eredmény nagyon gyenge. A buza és rozs termés vármegyénkben a közepesen valószínűleg alul marad, ami azonban még mindig szép eredmény az alföldi állapotokhoz képest, amelynek nagy részében a termés határozottan rossz.

A kereskedelmi kamara közgyűlése. A soproni kereskedelmi és iparkamara július 7-iki közgyűlésére vonatkozó meghívó tárgysorozata 29 pontból áll. Ezek között találjuk Spiegel Szigefried alelnöknek az önálló magyar jegybank felállítása tárgyában beadott újabb indítványát, több kamarának átiratait, a „vacuum oil company“ ügyében a kamara területén megtartott írásbeli anket eredményéről; Spiegel Szigefrid kamarai alelnök indítványát három új kamarai levelező tag választása iránt; a soproni kereskedők egyesületének a tisztességtelen versenyre vonatkozó törvény megszüretését célzó beadványát, Forster Gusztáv kamarai beltagnak a vető- és fűmagok elárúsításának ellenőrzése tárgyában érkezett indítványát; ugyanennek a külföldi pótkávé magyar áruként való árusítása tárgyában érkezett beadványát. Tárgyalás alá kerülnek még: Mosonvármegye alispáni hivatalának átirata, a reggel 7 órakor Győrbe érkező budapesti személyvonatnak Királyhida—Bruckig való járatása tárgyában, a közös bizottság javaslatával. Vasvármegye alispáni hivatalának átirata, Rohonc

községe tenyészállatvásár iránti kérvénye tárgyában, a közös bizottság javaslatával. Az aradi kamara átirata egységes zálogjegyek bevezetése tárgyában, a közös bizottság vonatkozó javaslatával. A kolozsvári kamarának az új termésű friss tengerinek a hazai és osztrák vonalakon soron kívül való szállítása tárgyában érkezett átirata a kereskedelmi szakosztály vonatkozó javaslatával. A nagyváradi kamarának az uzsora és káros hitelügyletről szóló törvények módosítására és kiegészítésére vonatkozó törvényjavaslat tárgyában érkezett átirata, a kereskedelmi szakosztály vonatkozó javaslatával. A szegedi kamarának, a szegedi husvágók egyesületének a fogyasztási adó és adópótlék módosítása iránt tett felterjesztése tárgyában érkezett átirata, az iparszakosztály vonatkozó javaslatával. A marosvásárhelyi kamarának az 1907 évi XIX. t.-e. módosítása tárgyában érkezett átirata, az iparszakosztály vonatkozó javaslatával.

A keszthelyi kiállítás. A keszthelyiek szép terve, hogy a balatonparti vasut megnyitását kiállításal ünnepeljék meg, aligha meg nem hiúsul a kivitel elé torló nagy akadályok miatt. Először is hiányzik a pénz. Érdeklődésben nem volna hiány, azonban a kiállítás rendezéséhez szükséges nagy összeget mégis nehéz előteremteni. Az is kétes, hogy a kiállítás látogatóit s a látogatók ellátását, elszállásolását biztosítani tudnák-e. Amint értesülünk, a kiállítás híveinek lelkesedése a sok nehézség folytán annyira lelohadt, hogy a tervet elejtik; a vasutat 1909 év elején megnyitják ugyan, de a kiállítás elmarad.

Feltámadt halott. A kaszárnyák vidám népe, a szolgálat hátralevő napjait számláló öreg katonák ezerféle tréfával fűszerezik azt a kis szabad időt, amelyet a gyakorlatok, a szolgálat s a pucóválás üresen hagynak. Vannak hagyományos szokások, amelyek évről-évre ismétlődnek. Ilyen régi szokás az is, hogy azt a századik napot, amelyet még mundaiban töltenek s amelytől kezdve már napokban számítják a szabadulás idejét, ünnepélyesen bucsuztatják el. Gyászjelentést nyomtatnak, amelynek hangja azonban tréfás, tele van katona huncutsággal. A zalaegerszegi huszárok is kibocsátották a jelentést s a legénység küldte haza az öröndetes tudósítást: 99 nap mulva megyünk civilbe. Egy bécsi német fiú is elküldte a partét szüleinek. Az öregek megkapták a szomorú cédulát, amelynek szövegéből csak annyit értettek, hogy Zalaegerszegről és huszárról van szó. Egyszerre világos lett előttük, hogy meghalt a Hans. Sirva gyászruhát öltöttek, vonatra ültek s megjöttek a temetésre. Szegény jó németek kisirt szemekkel, kétségbeesve keresték elvesztettnek hitt gyermekük koporsóját. A kintinba tértek be kérdezősködni, ahol jól ismerik a fiút, aki néhány perccel előbb vágott be egy kis szíverősítőt s egy cseppet sem volt halott, sőt a legjobb egészségnek örvend. Elő is hívták hamarosan. A szülők sirva borultak a nyakába, amire a meglepett huszár ijedt meg. Nem tudta mire vélni a gyászruhát, a zokogást s szüleinek váratlan megérkezését. A kimagyarázkodás után lett öröm és vigasság s a bécsiek nagy mulatsággal bucsuztatták el a kilencvenkilencedik napot.

Egy huszárhadnagy lovas bravurja. Rendkívül érdekes távlovaglásra vállalkozott Komáromy László huszárhadnagy, a nagyváradi honvédszázados egyik fiatal daliás tisztje és snajdig, kitűnő lovasa, aki mint tisztjeltes városunkban volt állomáson. A fiatal hadnagy 264 kilométeres utra indult lóháton június 28-án hajnali 1 órakor. A megszabott feltétel szerint ez utat 24 óra leforgása alatt kellett megtennie nyeregben. Utirány volt: Nagyvárad, Érmihályfalva, Debrecen, Balma Ujváros, Nádudvar, Püspökladány vissza Nagyvárad. Komáromy László huszárhadnagy a 266 kilométerre terjedő utat 20 óra

BITUMINA

tiszta bitumenből készített valódi aszfalt tetőlemez, tartós, tűzbiztos, szagtalan kátrányozást vagy egyéb mázolás nem igénylő

tetőfedőanyag

BITUMINÁVAL fedett tető bemeszelve szép fehér marad és kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen.

BITUMINA RÉGI ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE IS KIVÁLÓAN ALKALMAS.
Csakis védjeggyel ellátott tekercseket fogadjunk el.
 Gyári főraktár Zalaegerszeg és vidéke részére: BREINER BENŐ fakeskedésében
ZALAEGERSEGEN.

leforgása alatt tette meg Murcus nevű lován. 29-én éjjel érkezett vissza. Báró Ulm huszár alezredes, Nagy Miklós huszár őrnagy, gróf d'Orsay és Szabó huszárhadnagyok fogadták a tisztikar nevében Komáromy hadnagyot, aki a feltételekhez aránylag óriási utról a fáradság legkisebb jele nélkül, frissen vágatott be paripáján. Komáromy huszárhadnagy e lovas bravurjával a legnagyobb rekordot érte el a távlovaglásban és csak azt bizonyította be újból, hogy a honvédszázár a világ — első katonája.

A szőlők. Vármegyeszerte tele vannak a tőkék fűrtökkel. Az ideihez hasonló termés már régóta nem ígérkezett. A borág kihozta a maximális termést; alig lehet több fűrtöt egy-egy tőkére elképzelni, mint amennyi a jól művelt szőlők idei hozama. Szőlőbetegség ezideig nem jelentkezik. A remények vérmesek, csak el ne söpörje őket az Isten haragja.

Elmennek a huszárok. A helyben állomásozó m. kir. 7. honvéd huszár ezred 3 századának legénységéből 176 ember 9 tiszt vezetése alatt kedden, a hó 7-én reggel 4 órakor Lovasberénybe megy, a mely községben és vidékén három lovas dandárt összpontosítanak, hogy ott nagyobb-szabású hadgyakorlatokat tartsanak. A gyakorlatok augusztus 1-ig tartanak. A vezetést maga a lovassági felügyelő, Rohr Ferenc altábornagy veszi át. Augusztus hó 3-ig, a mikorra huszáraink visszaérkeznek, egy kis különítmény marad a laktanyában.

Olcsó lesz a hus. A marhaárak a rosztakar-mánytermés, a tartós szárazság következtében nagyon leszállottak. Az árcsökkenés vidékenként 30–60%. A marhahus árának tehát tetemesen kell szállania. A mészárosok hajlandóknak is mutatkoztak az árakat néhány százalékkal mérsékelni, a mérséklés azonban nem áll arányban az állatárak rohamos esésével. Zalaegerszeg város képviselőtestületének arra a határozatára, amelylyel hatósági mészárszék felállítását rendeli el, a husárok mindenesetre erősen esni fognak s ezzel megszűnik az indoka a további békétlenkedésnek. Reméljük, hogy a jövő héten már méltányos árért kapja a közönség a húst.

A vonat kerekai alatt. Kránitz József nagykanizsai vasuti fékező csütörtökön tolatás közben a vonat kerekai alá került s a kerekék jobb lábát összezúzták. A lábat azonnal amputálni kellett.

Vizbefült. Kemes József 16 éves böröndi legény, Pál nevű öccsével a szomszédos vaspöri határban fekvő ugynevezett paperdőre hajtott ki marháikat legelni. Nagy meleg lévén, a legény elhatározta, hogy az erdőből nem messze folydogáló esatári patakban megfürdik. A legelésző marhákat Pál öccsének gondjaira bízván, a patak hús habjaiban keresett a tikkasztó forráság ellen menedéket. A fürdőző legény sokáig elmaradt, ami végre feltűnt a fiatalabbik fiúnak, utána ment s ennek ruháit a patak partján megtalálta, bátyját azonban sehoh sem látta. Roszat sejtett, hazahajtott a marhákat és elbeszélte az esetet szülőinek. Kimentek a patakhoz s hosszas keresés után Kemes József hulláját sikerült a vízből kihalászni.

Uj dohányraktár. A dohányjövődéki igazgatóság Szombathelyen új dohányraktárt létesít s több zalavármegyei nagytőzsde is ide lesz utalva készletének beszerzése végett. Ezen raktár fogja Magyarországon egész nyugati részét dohánnyal és szivarral ellátni, készleteit a pápai és szentgotthárdi gyárakból kapja.

A csendörök zsoldjának emelése. Az utóbbi években egymást érték a fizetésrendezések. A változott életviszonyok elkerülhetetlenné tették a javadalmak felemelését. Most rákerült a sor derék csendörökre is, akik testet lelket ölt munkával, rettenetes erőfeszítéssel szolgálják a polgárok legfontosabb érdekeit. A magyar állam legkiválóbb intézménye a csendőrség. Szigoru fegyelem, a legmagasabb nívón álló kötelességtudás, a közbiztonsági szolgálat fontossága iránt a legegyszerűbb csendőrben is kifejlesztett érzék jellemzik a mi csendőrségünket, amely fenállása óta a legteljesebb elismerést és tiszteletet szerelte meg magának. Mindenkit örömmel tölt el, hogy az állam bőségszarujából az ő jóvoltukért is hullanak a fillérek s felemeltek a polgári társadalom védelmét szolgáló derék katonák zsoldját. A csendőr évi zsoldja most 700 korona helyett 900 korona és minden rendfokozatnál 200 koronával nagyobbodik az új rend szerinti fizetés.

Eszerint egy tényleges őrsvezető 1100 koronát kap. Ehhez járulnak még a szolgálati pótdíjak. Minden ember 3 évi szolgálat után évi 100, 4 évi szolgálat után évi 300, 12 évi szolgálat után évi 400, 16 évi szolgálat után évi 500 korona pótdíjat kap.

Agyonlőtt gyermek. Borzalmas szerencsétlenség történt Sárközi Miklós gulácsi mezőőr családjában. Az apa magára hagyta két gyermekét, akik játék közben hozzáfértek a töltött revolverhez. Az öt éves fiu addig piszkálta a töltött fegyvert, míg az elsült. A golyó a három éves kis leány fejébe fúródott s rögtön megölte.

Az éjjeli őr. Nálunk falun úgy teljesítik az éjjeli őrködést, hogy a lakosság számarányához képest egy két embert kirendelnek házról házra, a kiknek egyike éjjel, másika éjjel után teljesíti a közbiztonsági szolgálatot. Az ellenőrzés pedig akkép történik, hogy a »strázsa« óránkint bekopogtat a községbíró ablakán, jelentve és jelezve, hogy ébren van és kötelességét teljesíti. A csendőrség portyázás alkalmával külön gyakorol az éjjeli őrkök fölött ellenőrzést. Az éjjeli őrködést a szomszédos Pozva községben is így teljesítik. Az őrködés sora a minap Bolla Györgynére került. Őt is kirendelték, tehát Bolláné elment a község érdemes bírájához s tudtára adta, hogy tekintettel magas korára — nem kevesebb, mint 80 év nyomja gyenge vállait — nem helyes az ő kirendelése, azonban hasztalanul. A bíró arra az álláspontra helyezkedett, hogy miután minden lakos köteles »strázsnál« Bolláné sem mentes alóla. És Bolla Györgyné 80 éves kora dacára időnkint elmegy őrködni a falu közbiztonsága felett.

Uj vásárok. A kereskedelemügyi m. kir. minister megengedte, hogy Pácán a már meglevő két országos vásáron kívül minden év április hó utolsó csütörtökjén, június első csütörtökjén, október első csütörtökjén és december első csütörtökjén még négy országos állatvásár tartassék.

Véres mulatság. Péter-Pál napján sokan voltak a gulácsi korezmában. A bíró, az esküdtek, a falu legjobb gazdái áldomást ittak, vidáman borozgattak. Este tíz óra tájban belépett Czanka János, akit mint izgága, kötekedő természetű embert ismer az egész falu. Czanka belekötött az egész tanácsba. Nem respektálta a hivatalos tekintélyt; lármázott, majd előkapta a télelmes bieskát s bele akarta mártani Marton testébe. A válságos helyzetben levő korezmáros erre revolvert rántott s Czankára lőtt, akinek a golyó hasába fúródott. Félholtan vitték haza a veszekedő embert, aki aligha marad életben.

Fiatal bűnös. Szép nadrágok függnek künn Hochberger László szabónak Rákóczi utcai üzlet ajtaján. Egy legényke megállt az üzlet előtt s egykedvűen szemlélte a kiakasztott nadrágokat. Azon sóhajtozott, hogy bár csak neki is volna olyan új nadrágja. Azonban pénze nem lévén, még reménye sem lehetett arra, hogy ilyen szerezhessen. Gondolt egy nagyot és merészet, leakasztott egyet a szegről s azzal odább állt. Most nyomozzák a kis hamist.

VITA

SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

ALKALIKUS NATRON-LITHIONOS GYÓGYVIZ.

orvosilag ajánlva: húgysavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor-, vese- és húgyhólyag-bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a

Központi iroda: Budapest V., Váci-körút 54.

Főraktár: Gyarmati Vilmosnái Zalaegerszegen.

Kapható: gyógyszertárak, drogeriák és fűszerüzletekben.

Leesett a fáról. Horváth Ferenc lenti posta-kocsis a vasuti állomáson várta a vonatot. Az állomás mellett hársfa áll, amelynek virágai ontották az illatot. Horváth egy kis téli herbateának való virágot akart szedni s felmászott a fára. Amikor a vonat már közeledett, lefelé

igyekezett, miközben a lába megcsuszott, Horváth leesett a fa alatti kerítésre, amelynek hegyes vége testébe fúródott. Nagy ügyel-bajjal tudták kiszabadítani rettenetes helyzetéből.

Tűz. A Kossuth Lajos utcában Kohn Salamon udvarán egyik éjjel az illemhely, eddig ismeretlen okból meggyuladt. Szerencsére idejekorán észrevették, fellármázták a házbelleket és eloltották a még akkor keletkezőben volt tüzet.

Tolvajok. Krausz Fülöp Kisfaludy-utcai lakos pincéjéből elszállításra elkészített 57 K értékű ludmáját, özv. Csesznák Sándorné faházából pedig egy kövér ludat elloptak.

Elgázolta a vonat. A Légrádról Zákány felé menő vonat a minap halálra gázolt egy asszonyt. Ez ugyanis valahogy a vonat elé került s ámbár a gépész, aki az utolsó pillanatban vette észre az asszonyt, nyomban fékezett, a mozdony elütötte s mikorra sikerült a vonatot megállítani, a szerencsétlen teremtést a felismerhetetlenéig összeroncsolta úgy, hogy kilétét sem lehetett megállapítani.

Arató katonák. Néhány hadtesttől tudvalevőleg az aratás idejére szabadságotkaptak a mezei munkával foglalkozó tényleges állományú katonákat, hogy hozzátartozóiknak az aratásnál segítsenek. — Most a hadkiegészítő parancsnokságok megkeresték a járási hatóságokat annak ellenőrzése végett, hogy a szabadságra boesátott katonák tényleg aratási munkálatok végzésével foglalkoznak-e s a mennyiben nem ilyen munkákat teljesítenének, közöljék azt a parancsnokságokkal.

Elkobzott tárgyak árverése. A rendőrségen őrzött s hatóságilag elkobzott különféle tárgyak árverésre kerülnek a hó 17-én. Közük van több lőfegyver. Ezekre csak azok árverezhetnek, akik kimutatják, hogy a vármegye alispánja által kiállított fegyvertartási engedéllyel bírnak.

Lopott szájkosarak. Most, hogy az előfordult veszettségi eset miatt a kutyák 40 napi zár alatt vannak, szabadon csak akkor bocsáthatók, ha megfelelő szájkosárral láttatnak el. Valaki felhasználja ezt az alkalmat és az utcafn futkosó kutyákról leszedi a szájkosarakat. A tettesnek nyomában van a rendőrség és ha kézrekerül, érzékenyen megbüntetik.

Ellopták a fülbevalóját. A Deák téri sétányon játszadozott Neuwirt Samu kis leánya. A gyermeket magához esalogatta egy ismeretlen asszony és ellopta a függőt. Csak odahaza vették észre a tolvajlást, a mikorra az asszony kerekét oldott.

Az olcsó lőpor. A viharágyukhoz használni szokott lőport a hadügyminister engedélye alapján eddig kilónként 70 filléért árusították a gazdáknak. Ez a körülmény megkönnyítette a viharágyuk alkalmazását. Most, hogy ezeknek a használhatósága nagyon is kétséssé vált és sok helyen ki is küszöbölték őket, az ezeknél alkalmazott lőpornak kilónként 70 filléért való árusítását tehát beszüntették.

Elveszett. Egy hosszú, arany női nyaklánc elveszett az utcán. A beesületes megtaláló adja át a rendőrségen, hol illő jutalomban részesül.

Talált tárgyak. Június hó 15-én a Kossuth utcában egy lánc, — június hó 19-én Teskánd községben 1 zsebóra és egy ezüst lánc, — június 24-én a városban 2 K 73 f pénz találtatott. Az igazolt tulajdonosok a rendőrségen átvehetik.

Időjárás. Szárazság, por, perzselő forráság jellemzik az ideit nyarat. Hiába, hiába várjuk a termékegyítő esőt. A mult heten többször felhőkárpit borította be az eget, de az üdítő égi harmat nem nálunk hullott a szomszagos földre. Ahogy jöttek, úgy elvonultak a felhők. A növényzet rettenetesen senyli a szárazságot. A kapások alig adnak termést, ha gyorsan meg nem jön az eső. A burgonya nagyon silány, a zöldségfélék alig vegetálnak. A piacon rettenetesen felszöktek az árak, mert alig van mit eladni. — A vármegye egyes kisebb vidékein járt némi pászás eső, de jeget is jelsztek az alsólendvai és csáktornyai járásokból. Félő, hogy ha egyszer megdördül a firmamentum, viharok következnek a hosszú szárazság után.

Gazdák és cséplőgéptulajdonosok figyelmébe!

A cséplési szezonra rendkívül olcsó áron szállít szemet Strem Károly községeképiselete Nagykanizsán.

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 100 kilogrammonként

	minőség szerint	Kor. 161	Kor. 162
búza		22.40	—
rozsa		16.50	—
árpa		14.50	—
zab		16.—	—
kukorica		16.25	—

Felelős szerkesztő: Dr. Csák Károly.

Laptulajdonosok: Dr. Csák Károly és Udvardy Ignác.

TEAVAJAT

megvételre keres

bármily mennyiségben

Szántó Adolf és Tsa
BUDAPEST, VII., István-ut 67.

Egy jó házból való fiu
tanoncul

felvétetik.

Reich Samu

fűszer és rövidáru nagykereskedésében

Zalaegerszegen.

259/v. 1908.

Árverési hirdetés.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróság 255. számú végzése által Popper Fischl et Comp végrehajtató javára Keszeldorfer Mihály ellen 480 K 29 f tőke, ennek 1907. évi szeptember hó 7-től járó 6% kamatja, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt 1200 K-ra becsült üreléktartó gépek és lovakkal álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén vagyis Zalaegerszegen az alperes lakásán leendő eszközzésére 1908. évi július hó 7. napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. tc. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi IX. tc. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1908. évi június hó 20-án.

Lukács József, kir. bir. végrehajtó.

A csabrendeki határban, Zalamegyében, két tagban tekvő birtokomat, mely kitűnő jó szántó, rét és legelőből mintegy 1250 holdból áll, f. évi október 1-től több évekre

haszonbérbe

adom.

A feltételek Csabrendeken özv. Oszterhuber Lajosné tulajdonosnőnél megtudhatók.

SIRUP-PAGLIANO a legjobb vértisztítószer. Feltalálója Girolamo Pagliano florenzi tanár, 1838 óta állítja elő. Sirup Girolamo Pagliano a legjobb és legbiztosabb hashajtószer, mely 1838 óta sok ezer családnál a legjobb eredménnyel használtatik. Orvosi rendeletre minden jobb gyógyszerárban kapható. Megszünteti a székrekedést és annak következményeit, mint vértódulás a fejbe stb., előmozdítja az anyagcserét és vértisztítón hat bőrkiütések, csusz, köszvény-nél stb. Megrendelések intézendők: Girolamo Pagliano tanár, Florenc (A 74.) Via Pandolfini. — Elismerő leveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselőség: Dr. F. Herzig, Wien, VII. (A 74.) Mariahilferstarsse 48. Gyógyszertárak főle-rakatként kedvező feltételek mellett kerestetnek.

Egy fiu tanulól

azonnal felvétetik

Gyarmati Vilmos

fűszer- és csemegekereskedésében Zalaegerszegen.

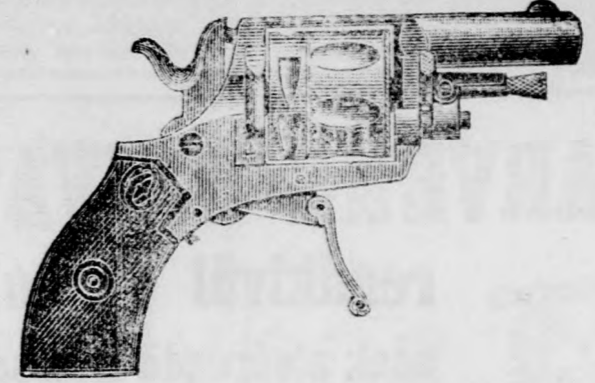
Gőzekével

aratás után gazdasági mélyszántást, valamint rigolozást szülő alá = késő ősze elvállal =

Wolff Ernő

gőzeke bérszántási vállalat

Budapest — Kelenföld.

Kerékpárosok figyelmébe!

Raktáron új és jókarban levő férfi-, női- és gyermek kerékpárok a legjutányosabb árban s mindennemű alkatrészekből.

Raktáron vannak: varrógépek, vadász-fegyverek, forgópisztolyok, gramfonok (beszélő gépek), takaréktűzhelyek, villámhárítók és mindennemű alkatrészek

Nagy javító műhely.

A megrendelések gyorsan és pontosan készíttetnek.

Szíves támogatást kér,

hazafias tisztelettel

HORVÁTH IMRE

műlakatos és fegyverműves

Zalaegerszegen.

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht zaryasszappanával

tisztítsunk. Ez szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje renkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

ERDÉLYI JENŐ gépész és electrotechnikus

Telefon sz. 43.

KÉSZIT:

Furott (artézi) és ásott kutakat, rossz vagy kevés vizet tartalmazókat mélyít és átalakít.

Szállít és felszerel szivattyukat kézi és géphajtásra.

Becserél meg nem felelő és régi szivattyukat.

Mindennemű gépjavitást szakszerűen készít és felvilágosítással, költségvetéssel díjtalanul szolgál.

ZALAEGERSZEGEN.

Uj és használt szivattyukat állandóan raktáron tart.

Szagtalan árnyékszék, fürdő és mosdó berendezéseket, vízvezetékkel vagy anélkül.

Vízvezetékek és csatornázások létesítését házak, kertek, ipartelepek, stb. részére.

Központi fűtéseket a legtakarékosabb tüzeléssel, kisebb (3—4 szobás) lakások részére is.

Fayence és mosaik lapokkal fal és padlóburkolatokat.

Hibás berendezéseket kezesség mellett átalakít.

Saját orderében hirdessen kiárólag LEOPOLD GYULA hirdetői díjára által Budapest, Erzsébet-körút 41. 200 szék. bizalmasa képviseletéi

GARVENS-SZIVATTYUK
rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.
Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyut
Garvens-művek, WIEN XX/2.
Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TYUKSZEMBALÁL
ára 70 fillér.
A legjobb és legerősebb sósorszesz az
ERŐ SÓSORSZESZ
ára 2 K, 1 K és 30 fillér.
Postán szállítja utánvét mellett a
KOSMOS GYŐR, BAROSS-UT.

Csemege-konzervek
BARTA-féle erdei gyümölcsbefőttök, káposzta, gomba-, hus- és fűszelék-konzerveket, némes borovicskát, legújabb minőségben szállít - előkelőbb fűszerek hozzáadásával is a
BÉLHURUT
(hasmenés), gombogócska legjobb gyógyászata a BARTA-féle fekete áfonya-sygyőbor, kapható gyógyszereszek-nél. 5 üveget 8 K-ért bérmentve szállít.
Felkai Konzervgyár, Barta József
Felka (Szepesmegye). - Kérjen árjegyzéket!

ÉRZÉKENYSÉG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGESÉG
gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-é**
TOKAJI CHINA-VASBOR.
Rendkívül kellemes ízű, erősíti, tisztítja a vért.
Kis üveg ára 220 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerárakban.
Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kalvin-ter.

PLATSCHEK VILMOS
elismert legelőkelőbb, legszolidabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).
fényképezési és festészeti műtermében
BUDAPEST, VII., RÁKÓCI-ÚT 30.
készülnek csak elsőrendű művészes kivitelben fényképnagyítások, aquarell- és olajfestmények. Másolatok seljemerre, bárszagra, fára, életántsontra stb. Bross, függelék, tü stb., apró díszfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sírkövekre stb. Küldék ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTOL GLÜCK
Doboz 2 kor.
Postai szék títés **FERER GALAMB** gyógyszerárak
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában

Meglepő haladás!
FICHTENIN
a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenfajta fegget a lakásban ép úgy, mint mindennemű hermyót, vés- és levéltetűt és egyéb kert- és veteményben kártékony állat-kártevő és azok petéit azonnal megöli.
Legmegbízhatóbb védőeszer szunnyog és ádárás ellen.
Használati utasítás szeriat való útjárás mellett birtoklójuk a feltétlen eredményt.
Vezetékepviselek Magyarországon részerei:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-u. 36. - Telefon 21-61

BOGDANY
szépségápolás
Készítünk kozmetikumokat, szappanokat, krémeket, tusfürdőket, szőkeítőköt, hajápolókat, szőkeítőköt, hajápolókat, szőkeítőköt, hajápolókat.
BOGDANY S

Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA
3 nap alatt biztosan hat.
Tégelye K 1-20
Dr. KOVÁCS gyógyszerárak
Budapest, Gyár-utca 17.
„Tollent-útkék” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal
Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,
mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.
1 doboz 1 kor. 20 fillér. - Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.
Fővárosi BERETVÁS TAMÁS KISPEST, utca 2
Ingyen postai szállítást 3 doboz rendelésnél.

PARIS
Szallitás: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 25. sz.
100 szék 220 K-ért kapható, kizárólagos-
pól és villanyvilágítású egység. Védők-
szelvény kivételével, ott ahol Villamos szakt-
megülőhely az órára pályázatban és
megülőköt.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
VI., ANDRÁSSY-UT 39. SZ.
Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS I. KATZER
homöpatiai rendelő-intézet
Műlt betegségeken szenvedők számára
Budapest, Váci-körút 10. sz.

Tűzifa eladás.
A csöngeti erdőben (ollári-határ)
I-ső minőségű cser és gyertyán hasábfa erdei ölenként K 24
tölgyhasábfa K 20
cser és tölgydorongfa K 16
Bárcák válthatók Ekham vasuti vendéglős urnál Zalaszentivánban.
Vaggonrakományonként (10.000 klg.) Zalaegerszegre szállítva
I-ső rendű hasábfa K 150
tölgyfa K 130
dorongfa K 110
Vaggonkénti megrendeléseket kérjük címünkre Szepetkre intézni.
Schmidt és Ungár.

Jó családból való fiu
tanulónak azonnal felvétetik
FÄNGLER MIHÁLY fűszerkereskedésében
Zalaegerszegen.

Zacherlin

A tisztességes becsületes kereskedő éberen ügyel arra, hogy ha vevője utolérhetetlen hatásánál fogva közismert „Zacherlint” kér, ne akasszon nyakába megtévesztő surrogatumot.
Sajnos azonban, vannak másféle kereskedők is.
Ennélfogva mindenkit, aki valódi Zacherlint akar venni, nyomatékosan figyelmetetünk, hogy utánzatoktól, melyek utóbbi időben megtévesztően hasonló üvegekben forgalomba kerülnek, az által óvakodjék, hogy pontosan ügyeljen a „Zacherlin” névre.

NOXIN

Minden jobb üzletben kapható.

HOCHSINGER TESTVÉREK
BUDAPEST.

A
versenyáruházba
gyönyörű cipők,
óriási választéku
diszes női kalapok
és napernyők
= érkeztek. =

TARCSA gyógyfürdő Vas megyében
Glaubersótartalmu szén-
savdus vasforrások.

Vizgyógyintézet külön férfi és női osztállyal. Vasláp (moor) és természetes szénsavas, vasas és pezsgő fürdők. A tarcsai vasláp, mely a Franzesbádival egyenértékű. Dr. Hankó tnr. a tudományos akadémia tagjának vegyelemezése szerint Magyarországon a legjobb, sőt a világhírű Marienbadit is jóval felülmúlja. Neuheimi gyógymód. Te-, kefir-, savókúra, villamvilágítás, fenyvesek, kellemes, hűvös éghajlat. A női szervek bántalmái, sápkór, vérszegénység, ideges bántalmak, szívbajok, csuzos megbetegedések, továbbá a légzési-, emésztési- és vizeleti szervek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják. Fürdőorvosok: Dr. Bartha Kornél v. tanársegéd és Dr. Glück Gyula.

Évad május hó 17-től szeptember hó 15-ig esetleg végéig. Elő- és utószezonban tetemesen olcsóbb árak Tarcsai Károly forrás kedvelt borviz és hurutos bántalmaknál kiváló hatása. Kivánatra prospektus. Posta-, távirat- és vasuti állomás, közvetlen vasuti kocsik közlekedés „Tarcsa fürdő” felirattal.

Ha elegánsan és olcsón akar öltözködni
ugy forduljon

a „Kalap Királyhoz,”

mert neki óriási raktára van

kalap-, ing-, nyakkendő-, férfi és gyermek öltönyök és felöltökből.

Dus választék valódi amerikai, schewreaux férfi, női, gyermek cipőkben!

Megtekinthető vétel kényszer nélkül!

Pontos kiszolgálás!

Olesó árak!

Mély tisztelettel

Korein Viktor.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem az építető közönséget, hogy az ujonnan épült **zalalövői gőzerőre berendezett**

deszka metszön

az eladás megkezdődött és **mindennap kapható** jutányos áron

padló, deszka, lécs és heveder.

Törzsök metszést jutányos áron elfogadok.

Szives pártfogást kér

tisztelettel

Frim Jónás.

68. év óta fennálló rőfös és posztó üzletemet feloszlatom.

Kartonok, vásznak, chiffonok, férfi és női szövetek, ágyneműek, asztalkendők, terítők, szőnyegek, függönyök, paplanok, takarók, pokrócok és minden e szak-

mába vágó cikkekéből álló dúsan felszerelt raktáramat,

az üzlet feloszlátása céljából hatóságilag engedélyezett

végeladás

útján mélyen leszállított árakon kiárusítom.

Teljes tisztelettel

Weisz Sándor.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy a Weisz Ede-féle házban, — a vármegyeház átellenében — levő iroda-helyiségemben **tűzifára**, különféle **kőszénre**, **koksza** és **faszénre** megrendeléseket felveszek. Törekvésem az, hogy a t. közönséget pontosan kiszolgáljam.

Kiváló tisztelettel

Weinberger H. és fia.

Kőbányai Polgári Sörfőző R. T.

Főraktár:

Fürst és Társánál
Zalaegerszegen, Rákóczi-u. 21. sz.

Király sör, Dupla márciusi

Palack sör mindenkor friss töltésű megrendelhető a főraktárnál.

Dupla maláta sör, Szent István védjegyű, mint kiváló gyogsör ajánlatos.

Szíves figyelmébe ajánljuk, hogy az 1896. évi Ezredéves Országos kiállításán az összes versenyző sörözők közül mi kaptuk a legnagyobb kitüntetést, a „Diszoklevelet” hasonlóképpen 1900. évben Párisban, 1904. évben Flórenben, 1905. évben Nápolyban és Palermóban, mindenütt a legnagyobb díjjal, a Grand Prix-vel lettünk kitüntetve; jogosult tehát azon meggyőződésünk, hogy sörforgalmát nagyban emelni fogja azáltal, ha jövőben a mi söreink árusításával foglalkozik.

Szent István védjegyű Dupla Maláta sörünket, mint kiváló gyogsört ajánlják: dr. Angyán, dr. Elischer, dr. Herczel, dr. Kéty, dr. Korányi, dr. Laufenaer és dr. Liebmann budapesti egyetemi tanár urak; továbbá: dr. Glax tanár ur, cs. és kir. kormánytanácsos Abbázia, dr. Ebers csász. tanácsos ur és dr. Cottelli ur, ó. cs. és kir. fensége József főherceg udvari orvosa, Cirkvenica.

Sok pénzt

takaríthat meg, aki kályháját és takaréktűzhelyeit általam javíttatja, vagy átrakatja fa-, szén- és koksztűtésre, tűzmentes téglából épített tűzszekrényvel. Nincs többé szén- és szénmérgezés a szobákban, ha bizalommal hozzám fordulnak. 14 évig dolgoztam mint segéd bel- és külföldön, többek között Ó Fensége József főherceg alsóthi birtokán, Frigyes főhercegnél Féltonyban, Rainer főhercegnél Badenben, Mária főhercegnőnél Hallban (Steyer), Alfonz spanyol király altmünsteri kastélyában (Felső-ausztria), hol a legnagyobb megelégedést és bizalmat nyertem.

Itt Zalaegerszegen való önállósításom óta szintén a legnagyobb megelégedésben részesültem. Ajánlom megtekintésre dús választéku raktáramat elsőrendű, esinos és olesó

cserépkályhákából.

Minél számosabb megrendelést kérve, gyors és lelkiismeretes kiszolgálást biztosítok.

Kiváló tisztelettel

BACH LAJOS

kályhás

Zalaegerszeg, Munkácsi-utca 6., Korányi-ház, a Központi kávéház mellett.

BUZIÁSI PHÖNIX
ÁSVÁNYVÍZ

vese- és hólyagbajoknál minden vizet felülmul.
KELLEMEZ, KISSÉ SAVANYKÁS IZŰ, VASMENTES, SZÉNSAVDUS.
RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALIVÍZ.
Orvosilag ajánlva. Orvosilag ajánlva.

Ivógyógymódrára használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmánál kitűnő hatásának bizonyult.

Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:
Muschong buzai gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegekben —30, —60, 1— és 2— koronáért kapható.

TIRGRAM TINKTURA

csakis poloskák ellen üvegekben —40, —80, 1-20, 2-60 és 5— koronáért kapható minden jobb drogeriában, fűszer- és festékkereskedésben, ahol Tirgram-plakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a „TIRGRAM” névre. Gyár: Budapest, VI. ker., Kossuth-utca 1.

Kapható Zalaegerszegen Gyarmati Vilmosnál.

Biztos tapadás!

Legnagyobb hatékonyság!

! MEGSZÜNT A PERONOSZPORA!

Nincs többé Lisztharmat! Sárgaság! Fürtrothadás! Moly! Üszög! Gomba és rovar nem pusztítja többé szőlőnket, burgonyánkat, kerti és gazdasági növényeinket! Milliókra menő nemzeti vagyont mentünk meg évenként, ha

SCHLÖESING MARSEILLE-I

világhírű franciaországi mezőgazdasági vegyész az „Institut” tagja által feltalált és gyáraiban készült, minden kulturáliamban fényesen bevált, rézgálic alapon gyártott bordói permetező porát, mesés finomságú lecsapolt kénporait, moly-pete irtó „Pyalion“-ját használjuk.

E szerek most már Magyarországon is kaphatók! Vezérképviselő Magyarországon részére:

FRANKL ADOLF banküzlete BUDAPEST, Eötvös-utca 19.
Eötvös-udvar. — Saját ház. — Telefon: 25—40.

Részletes ismertetéseket, árjegyzéket, díjmentesen küld és mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál fenti vezérképviselő, továbbá Zalaegerszeg és vidékére a vezérképviselő

Zalamegyei Gazdasági Egyesület, Zalaegerszeg.

Védjegy, földgömb!

Védjegy, Schloesing Marseille!

SANGERHAUSENI GÉPGYÁR R. T.

vasöntöde, gép- és rézműgyár, BUDAPEST, V., Csáky-u. 3.

SPECIÁL-
GÉPGYÁR: szeszgyárak és szeszfinomítók
élesztőgyárak
keményítő-syrup- és dextrin-gyárak

teljes gépészeti berendezése.

Átalakít meglévő gyártelepeket és szállít minden egyes gépet és készüléket külön-külön is. Nemzetközi szeszértékesítő- és erjesztőipar-kiállítás Bécs, 1904. Nagy állami érem. Legnagyobb kitüntetés.